

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

SRPEN 1999

ČÍSLO 8

2 Kč

Čeká nás úplné zatmění Slunce

Na 11. srpna si neplánujte nic většího. Toho dne totiž budeme moci (pokud to počasí dovolí) sledovat mimořádný astronomický jev - úplné zatmění Slunce, které bude ve střední Evropě pozorovatelné po téměř třech stovkách let. Úplné zatmění Slunce ve střední Evropě bylo v novodobé historii poprvé zaznamenáno v roce 1415, další až 12. května 1706. Částečná zatmění byla na území republiky viditelná například v červnu 1954 a v únoru 1961.

I obyvatelé českých zemí budou mít šanci, a to na dlouhá desetiletí poslední, vidět úplné nebo skoro úplné zatmění Slunce. Za úplným zatměním budou sice muset odjet trochu jižněji, třeba do Štrasburku, Mnichova, Salzburku, k Balatonu nebo do Bukurešti, ale i třeba v Českých Budějovicích bude Slunce za měsíčním diskem skryto z 98 %. Např. v Praze bude zakryto 95 % slunečního

kotouče. Úplné zatmění Slunce bude u nás vidět až 7. října 2135.

Letošní úplné zatmění je v Evropě největší za celé 20. století. Čeští vědci označili zatmění - okamžik, kdy se Slunce, Měsíc a Země ocitnou v jedné přímce - za jedinečnou astronomickou událost, kterou by si neměli nechat ujít odborníci ani laici. Pásmo, kde je pozorovatelné úplné zakrytí slunečního disku, pokrývá jen dvě tisíce zemského povrchu. Smůla je v tom, že zatmění se často vyhýbají obydleným oblastem (v roce 2001 se bude pohybovat přes pouštní oblast Afriky, v roce 2003 bude v Antarktidě) nebo jsou dobře pozorovatelná z míst, kde není právě bezpečno.

Oblast úplného zatmění, takzvaný pás totality, který bude široký kolem 110 kilometrů, začne v Atlantiku v 9:31 světového času (naš čas je + 2 hodiny) a po čtyřiceti minutách dorazí na jihozápadní pobřeží Anglie. Než po třech hodinách zatmění skončí nad

Z OBSAHU

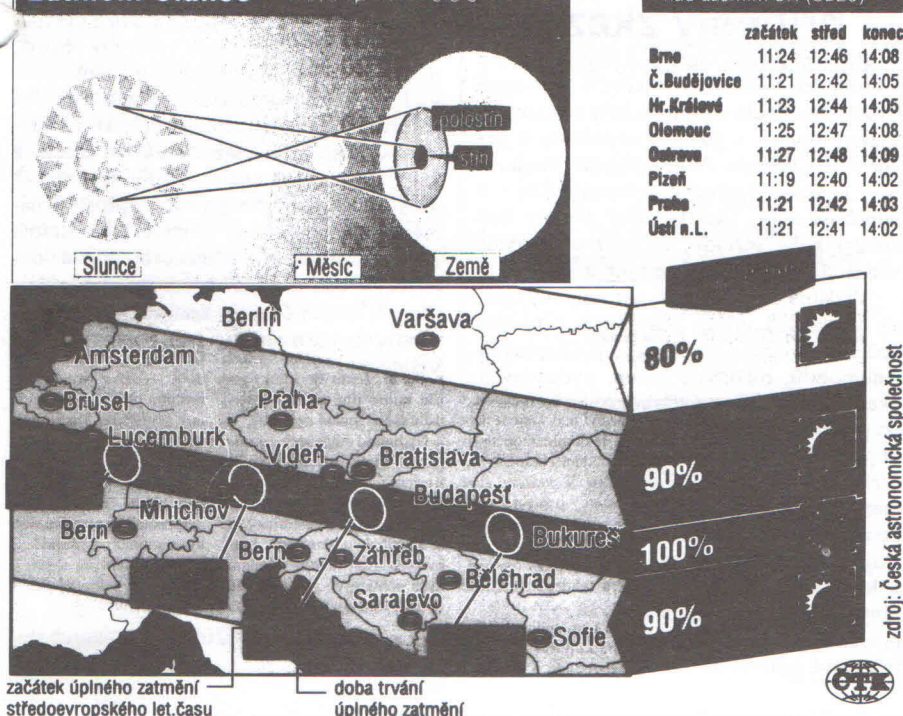
- Ze zasedání obecní rady
- Nevídané kroupy přinesly zkázu
- Staroměstská radnice "oslavila" 380 let
- Upozornění
- Otevřeno jednání Poštovní spořitelny
- Pohledy do minulosti
- Horské klima
- Společenská kronika
- Počítačový model povodní
- Bude fond cestovního ruchu?
- Kulturní léto 1999
- Výlet do Medvědí jeskyně
- Pouť a stánkaři
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

Bengálským zálivem, projde pás totality například přes území Francie nad Paříží, přes území Lucemburska, jižního Německa v oblasti Stuttgartu, Rakouska jižně od Vídně, Maďarska v oblasti Balatonu, Rumunska, Turecka, Iráku, Íránu, Pákistánu a Indie. Stín tak "uběhne" cestu dlouhou přes 14.000 kilometrů. Nejbližší České republice bude úplné zatmění ve 12:40 středoevropského letního času, kdy pás plného stínu dorazí na rakousko-německé hranice. Pro Staré Město vychází začátek zatmění v 11:24, střed ve 12:46 a konec ve 14:07 našeho času. Podle astronomických výpočtů bude vlastní zatmění trvat dvě minuty a dvacet vteřin.

Bohužel právě ve střední Evropě je největší pravděpodobnost oblačného počasí, nejlepší podmínky pro pozorování by měly být v Turecku, Iráku a Íránu (na 95 % jasná obloha).

Lékaři a astronomové však varují před pozorováním zatmění pouhým okem. Také ochrana slunečními brýlemi je málo a ruče pryč od začouzených sklíček, vyvolaného barevného kinofilmu a jiných podomácku vyrobených pomůcek. Nedokonalé zastínění zraku může mít doživotní následky, neboť oční čočka zesiluje účinnost paprsků. Stejně jako se dá za pomoci sluníčka a lupy propálit

Zatmění Slunce - 11. srpna 1999

díra do papíru, dochází k soustředování slunečních paprsků na sítnici a tím k jejímu poškození. Tepelné záření je zákeřné v tom, že není při přímém pohledu cítit (v očích nejsou tepelná čidla), přesto oko těžce postihuje. Pozorovat zatmění je možno přes svářečské brýle, tmavé sklo, s pomocí speciálních filtrů nebo s pomocí projekce na stínítko. Odborníci doporučují pro amatéry na krátký čas brýle udělané z pevného papíru, které mají očníce vytvořené z dvojité vrstvy exponovaného černobílého filmu.

Zatmění Slunce je úkaz vždy doprovázený nejmournějšími předpověďmi. Letos se dostaví sotva několik desítek dnů před koncem tisíciletí a takřka přesně v termínu, v němž má podle některých vykladačů Nostradama nastat jakási světová katastrofa. Aktivita různých proroků konce světa bude určitě velká. Dlužno podotknout, že sám slavný Nostradamus získal svou první slávu tím, že porovnal termíny zatmění Slunce a jiných dramatických astronomických jevů s historií. Zjistil, že se vlastně nikdy nic nestalo.

Užijme si proto letošního zatmění jako zcela mimořádného astronomického úkazu. Dočkat se dalšího v roce 2135 se nám skoro jistě nepodaří.

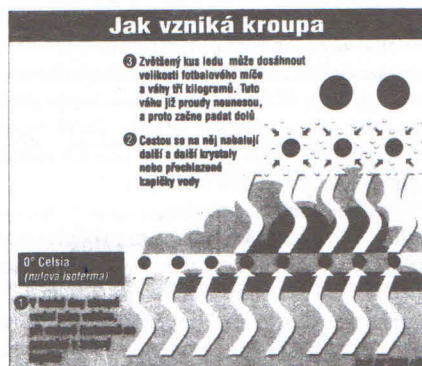
□ (red)

Ze zasedání obecní rady dne 12.7.1999

- 1) Kontrolní komise provedla dne 8.7.1999 nezávislé posouzení stavu kulturního domu a činnosti kulturního referenta.
- 2) O pronájem nebytových prostor v domě č. 324 v Horní ulici (bývalá prodejna Květin) projeví zájem čtyři podnikatelé. Obecní rada schválila počínaje dnem 1.8.1999 pronájem na prodejnu sportovních a rybářských potřeb a modelářských výrobků.
- 3) Ligna a. s. Staré Město žádá o odstranění plechového skladu propanbutanových lahví z pozemku parc. č. 154 za rozestavěným hotelem "Pohoda". Přístřešek bude rozebrán, nepoužitelné části budou odevzdány do sběrně.
- 4) Junák - 1. oddíl skautů a skautek Staré Město žádá o příspěvek na provoz klubovny v č. 88 v Nádražní ulici ve výši 10.000,- Kč. Obecní rada doporučuje obecnímu zastupitelstvu příspěvek schválit.
- 5) Obecní rada schválila příspěvek ve výši 1.400,- Kč oddílu kopané TJ Baník Staré Město na částečné hrazení nákladů na dopravu na utkání veteránů, které se konalo dne 10. července na Malé Moravě. Dále schválila příspěvek 800,- Kč na zaplacení rozhodčích na turnaji žáků a dospělých dne 17. července na fotbalovém hřišti ve Starém Městě.
- 6) Daňová výtěžnost k 30.6.1999 je v celkovém objemu nižší o 93.887,- Kč než za stejné období roku 1998. V loňském roce činila daňová výtěžnost 45 % ročního plánu, letos je to pouze 38 % ročního plánu.
- 7) Při krupobití ve večerních hodinách v úterý 6.7.1999 byla zcela zničena střešní krytina na obecním domě č. 26 ve

Stříbrnicích. Bylo provedeno výběrové řízení na pokrývačskou firmu, náklady na opravu dosáhnou výše 100 tis. korun. Dále bylo v obecních bytech zaskleno přibližně 30 oken poškozených krupami.

- 8) Obecní rada pověřuje stavební komisi, aby zhlédla a posoudila stav hrací plochy a okolí fotbalového hřiště a navrhla opatření na zabránění přítoku spodních vod na hrací plochu. Je třeba jednat s Povodím Moravy o snížení dna Krupé.
- 9) Na Telčavě v lokalitě "za mlýnem" byl osazen nový dřevěný most.
- 10) Lesy České republiky, správa toků Šumperk nastoupí dnem 1.8.1999 na opravu opěrné zdi potoka v Nové Senince.
- 11) Na žádost o dotaci ve výši 800 tis. korun na dokončení opravy radnice obdržela obec z Programu obnovy vesnice příslib na 400 tis. korun.
- 12) Je nutné dokončit opravy chodníků v Hanušovické ulici. Vedoucímu odboru místního hospodářství byl dán pokyn k nakoupení dlažby. Současně bude uklizen písek, který zde zůstal po firmě Danwork.
- 13) Majitel domu č. 105 ve Školní ulici rozebírá budovu bez vynětí objektu z památkového fondu a bez demoličního výměru.

Nevídané krupy přinesly zkázu

Běsnění živlů s vichřicí a průtrží mračen s krupami vystřídalo v úterý 6. července letní vedra. Podle masmedií byly nejvíce postiženy oblasti v jižních, západních a severních Čechách. Nejčastějšími škodami byly poškozené střechy, zatopené sklepy a poničená auta. Desítky obcí zůstaly bez elektrického proudu, farmáři oplakávali většinou nenávratně ztracenou úrodu.

Vydatný déšť, silný vítr a krupy velikosti až tenisových míčků postihly 6. července večer i Staroměstsko. Desítky poškozených automobilů, rozbitých střech, vytlučených oken a poničené zemědělské plodiny zůstaly po příchodu krup, jaké ani nejstarší pamětníci nepamatovali. Nejpostiženější byla oblast Stříbrnic, konkrétně Nový Rumburk. Z eternitových šablon zůstala na střechách pouze drť. Automobily, které nestihli jejich majitelé schovat, byly beze skel, bez světel, v lepším případě se střechami a kapotami plnými důlků. Zahradní nábytek z umělé hmoty byl naskrz prodávavý. Krupy ležely v trávě ještě ve středu dopoledne.

Podle vědců se máme připravit na klima, kdy v létě budou převážně tropická vedra a sucho, zimy budou mírné, teploty klesnou pod bod mrazu zřídka a sníh napadne možná jen na horách. Takové počasí by mohlo panovat ve střední Evropě v příštím století. Skleníkové plyny pod sebou zachycují teplo, které by jinak uniklo do vesmíru, a ohřívají tak Zemi. Kapacita atmosféry je omezená, proto se vypařená voda musí vrátit v podobě dešťů, které mohou způsobit časté povodně.

Experté se nicméně brání závěrům, že s prognózou vývoje klimatu souvisí i poslední vrtochy počasí - katastrofální záplavy, rekordní letní vedra, přívály sněhu. Souvislosti těchto extrémů jsou poněkud složitější. Těžko se z krátkých řad pozorování, které jsou k dispozici, vyvozuje, že takovýchto jevů přibývá.

STAROMĚSTSKÁ RADNICE "OSLAVILA" 380 LET

Města, která mají "opravdovou" radnici - s věží a s hodinami - jsou na ni velmi hrdá. Radnice totiž svědčí o historii a významu města, je důkazem pokračování městských tradic. Odedávna je sídlem městského úřadu, v průběhu času plnila i různé dodatkové funkce.

Vlastníky měst ve středověku byli většinou světští či duchovní feudálové, jejichž zájmy ve styku s obyvatelstvem reprezentoval rychtář a později fojt. Proto také města téměř od chvíle svého založení bojovala s jejich vlastníky o získání práva volby městské rady, a později zase o zrušení postavení fojta a převzetí jeho pravomocí. Odbývalo se to zpravidla cestou výkupu fojství. Vyrůstající význam městské rady, různorodost jí plněných administrativních a soudních úkolů, ji nutily k nalezení vhodných prostor. Zpočátku podle potřeby využívaly přizpůsobených velkých obytných domů nebo již existujících obchodních budov.

Ve středověké Evropě se radnice vyvíjely z fojství a vrchol jejich výstavby připadal na období pozdního středověku a renesance. Radnice byla stavěna se souhlasem vlastníka panství. Byla nejdůležitější světskou budovou samostatného středověkého města a reprezentačním sídlem samosprávných úřadů. Většinou byla umístěna uprostřed náměstí nebo ve středu některé jeho strany. Název je odvozen z německého názvu "das Rathaus" což znamená "dům rady". Sloužila hlavně městské radě, konkrétně vydávání úředních rozhodnutí, jejich provádění a uplatňování městských práv.

Radnici je třeba chápat jako architektonický objekt i jako sídlo úřadu městské samosprávy. Vedle této funkce plnila celou řadu funkcí spojených s bezpečností města a s životem jeho obyvatel, a to jmenovitě:

- obranné - věž, silné zdi, zesílené dveře, vysoko umístěná okna přízemí často opatřená mřížemi a okenicemi, sklady zbraní a munice
- právní - sídlo soudu, uložení právních dokumentů

- spíží - sklady potravin, nápojů, pitné vody
- kulturní - zde umístěné erby majitelů, znak města, pořádání křtin, svateb
- finanční - pokladna, vystavování osvědčení spojených s peněžním obratem a finančními smlouvami
- majetkové - evidence městských budov, polí, zahrad, luk a pastvisk, lesů
- řemeslnícko kupecké.

Založení Starého Města spadá do druhé poloviny 13. a počátku 14. století a patrně souviselo s hornickou kolonizací, jejímž nositelem byl v této oblasti cisterciácký klášter v Kamenci v Kladsku. V první písemné zmínce z 3.5.1325 je jmenováno jako městečko Goldek (Antiqua Goldek, na rozdíl od sousedního mladšího Goldeku - Kolštejna, nyní Branné, s nímž sdílelo až do zrušení vrchnostenské správy v podstatě stejnou vrchnost).

Dnešní název se začal používat v 15. století. Ve Starém Městě a jeho okolí se stejně jako u Kolštejna dobývaly drahé kovy. Podle nedoložené pověsti navštívil v roce 1336 Staroměstsko tehdejší markrabě, pozdější císař Karel IV., který údajně městečko povýšil na svobodné horní město a udělil mu dnešní znak s medvědem a horníkem. Těžba zlata a stříbra však začla poměrně brzy upadat a nakonec zanikla úplně.

V 16. století se majitelé panství snažili městečko opět povznést. V r. 1560 vymohl Starému Městu dva výroční trhy Václav ze Zvole. Další majitel Hyněk Bruntálský z Vrbna udělil v 80. letech 16. stol. městu velmi důležitý výroční trh na sůl, neméně významné právo várečné a osvobodil měšťany od pěších a potažních robot. Stejnou přízeň Starému Městu zachoval i jeho syn Jan, který v roce 1604 mimo dalších drobnějších výsad dal měšťanům náboženskou svobodu. V roce 1615 získali kolštejnské panství se Starým Městem Petřvaldští z Petřvaldu, jimž však byl veškerý majetek po porážce stavovského povstání v r. 1622 zkonfiskován a lénem jej získali Lichtenštejnové, kteří jej drželi až do poloviny 19. století.

Pro vývoj Starého Města byla vždy velmi důležitá jeho poloha. Údolím Moravy a

Krupé vedla stará cesta z Moravy přes Kladské sedlo do sousedního Kladska a dále až k Baltu. Zvláště v 18. stol. procházel přes Staré Město obchod se solí, který tvořil cenný přínos do městské pokladny. Hospodářské a jiné styky se severními sousedy byly přinejmenším stejně čilé jako se sousedními městy směrem na jih. V 19. století byla stará formanská cesta do Kladska přestavěna na silnici a jako taková slouží v podstatě dodnes.

Budova staroměstské pozdně renesanční radnice z roku 1619 (ve většině publikací je uváděno 1618) je objekt zděný částečně z lomového kamene, částečně z cihel, obdélníkového půdorysu se sedlovou střechou, trojúhelníkovými štíty, s částečně představenou věží. 35 metrů vysoká radniční věž, která vystupuje přibližně jednou polovinou z líce průčelí, je v dolních patrech hranolová, v horních patrech osmboká s arkádovým ochozem. Zakončena je barokní dvojitou cibulovitou bání s lucernami, nejedná se však o původní stav. Radnice vyhořela v roce 1725, takže konstrukce střechy věže mohla být jiná. Patrně nebudeme daleko od pravdy, když její původní podobu budeme hledat ve vzhledu věže zámku ve Velkých Losinách.

Fasády radnice jsou hladké, členěné plochými římsami a se šambránami kolem oken. Raritou je v průčelí umístěné jednoramenné otevřené schodiště s jednatřiceti stupni. V interieru radnice se nacházejí křížové a valené klenby a valené klenby s lunetami.

Unikátní je také umístění radnice. Je postavena na čtvercovém mírně svažitém náměstí v nadmořské výšce 540 m. Budova radnice stojí ve středu náměstí, ale oproti všem zvyklostem úhlopříčně ve směru SZ - JV.

Stavba staroměstské radnice byla podle opisu listiny, uložené do věžní makovice, zahájena 8. května 1618. Všechny náklady přes velké finanční problémy nesla sama obec, kvůli čemuž se dokončení, jak uvádí zápis, protáhlo do následujícího roku. Majitel panství Hanuš Petřvaldský, jehož erb je osazen na radniční věži, věnoval městu pouze věžní makovici, kterou dne 3. června 1619 osadil stavitel Merten Stretten slavnostně na vrchol věže. Celou stavbu, kromě kuchyně, štítu proti ohni a jedné klenby, provedl mistr Adam Hanke (Hanke).¹⁾

Adam Hanke ve svém dopise z 22. října 1619, ze kterého se mimo jiné dozvídáme, že pocházel z Velkých Losin, žádal slavnou radu a celou městskou obec, aby mu vydali svědectví a osvědčení, že jim postavil, kromě několika kleneb, kuchyně, světničky a štítu proti ohni, sám celou radnici. Za to měšťanům přislíbil, že pokud si to budou přát, dokončí na radnici zbývající stavební práce (patrně měl na mysli provedení sgrafitové výzdoby, protože budova byla v té době pouze obílena) za předpokladu, že mu budou opět vyplácet 3 zlaté týdně, které dříve dostával jak on sám, tak i mistr Antonio Thoma, tedy ten, který nepochybně vytvořil ony zmiňované klenby, kuchyň atd.²⁾ Jestliže Hanke v dopise tak důrazně upozorňoval na to, že radnici postavil sám a potřeboval to dosvědčit a naopak nemohl popřít účast jiného mistra, mělo by to znamenat, že renomovanějším zednickým mistrem byl Antonio Thoma.

Antonio Thoma vyvíjel svou stavební aktivitu nejen na panství kolštejnském a velkoložském, ale také na jiných panstvích. Je zajímavé, jak mohl tak rozsáhlou činnost obsáhnout, obzvláště uvědomíme-li si, že stavba staroměstské radnice trvala jeden rok a jeden měsíc (jak dlouho by ji stavěli dnes?). Vše patrně záleželo na organizaci jeho stavební huti a počtu schopných spolupracovníků. Právě na stavitelích spočívala veškerá organizace stavby a Thoma sám se pak mohl věnovat pouze návrhům a podílet se na složitějších stavebních úkolech, hlavně klenbách.

Památkově chráněná radnice ve Starém Městě je tedy unikátní nejen po architektonické stránce, ale je cenná i svým stářím. Žádné z měst v okrese Šumperk a málokteré na Moravě se může pochlubit takovou stavbou.

□ ing. Panský

¹⁾ Kopie pamětního zápisu je v Okresním archivu v Šumperku, AM Staré Město, i. č. 913. Kronikář F. J. Friebeck zásluhu na stavbě radnice chybně připisuje Elišce Petřvaldské z Petřvaldu. Plech na střechu dodal patrně kladský měšťan Friedrich Puhll, jenž v r. 1619 sděloval staroměstským měšťanům ceny za centnýř plechu - např. centnýř bílého plechu stál 20 tolarů - OA, AM Staré Město, i. č. 914.

²⁾ Okresní archiv Šumperk, AM Staré Město, i. č. 775

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme občany, že jednorázové i čtvrtletní známky na vývoz popelnic od Technických služeb a. s. Jeseník platí pouze do 30.9.1999.

Od 1.10.1999 bude vývoz domovního odpadu zajišťovat firma Recycling Park Šumperk.

□ J. Karabcová

Otevřeno jednatelství Poštovní spořitelny

Od čtvrtka 22. července mohou občané využít produktů a služeb Investiční a Poštovní banky a. s. Praha - divize Poštovní spořitelny v bývalém jednatelství Moravské spořitelny v domě č. 6 na náměstí ve Starém Městě.

Otevřeno bude:

Po, Út, Čt, Pá	8.00 - 11.45	13.00 - 15.00
St	8.00 - 11.00	13.00 - 15.30

ZEDNICTVÍ DIRBÁK

provede veškeré zednické práce jako fasády, obklady, dlažby.

Vše v menším i větším rozsahu.

Zajišťujeme i rekonstrukce rodinných domků.

Lukáš Dirbák

Kunčice č. 45

788 32 STARÉ MĚSTO P. SN.

tel.: 239544 (po 18 hod.)

mobil: 0603 889 554

Pohledy do minulosti

56. ČÁST

V závěru letošního školního roku probíhala v našem okrese tříkolová soutěž dětských čtenářů Pohádková vlastivěda Anežky Šulové. Byla uspořádána u příležitosti 80. výročí vydání zákona o obecních knihovnách. Děti v ní poznaly, že máme nejen národní pověsti O praotci Čechovi či O Přemyslu Otáčce, ale i pověsti místní O černé paní z Nového hradu u Hanušovic či o velkolesinské Meluzíně a řadu dalších. Jednou z osobností, která se o jejich zachování zasloužila, byla i pilná a nadšená sběratelka zdejšího folklóru Anežka Šulová z Hostic (1877 - 1954). Jako nikdo před ní a už nikdo po ní zachytila ve své národopisné sbírce téměř 700 zdejších lidových písní a popěvek, asi 120 místních pověstí, napsala téměř 100 drobných povídek z venkovského života a zaznamenala stovky stránek různých vyprávění ze svého okolí. Z její rozsáhlé sbírky však vyšla, a to až posmrtně v r. 1964, jen knížka pověstí Obr na Šošole, jejíž druhé vydání se v současné době připravuje. Část jejích dosud nepublikovaných záznamů vlastní ve své sbírce i pan František Miko. Jako ukázkou toho, jak se u nás žilo před 100 lety, jsem pro dnešní prázdninové Pohledy vybral její vyprávění

Procesí do Vambeřic.

Ten týden před sv. Duchem chodilo procesní do Vambeřic, a sice z celé farnosti pohromadě. Sešlo se obvykle 200 - 300 lidí, někteří starší tam byli i třicetkrát. Pasu nebylo zapotřebí, přes hranice se mohlo volně

*ti a psati. Za dvě lita se naučil udělati
Količko a čárku. Při tom pil ze Šib-
purské Rašny vodu z níž neobvyčejně
vymandul. Sláva jeho rostla dleže*

Ukázka rukopisu A. Šulové je ze sešitu, kde je zaznamenáno 38 pověstí a několik písňových textů.

Zpěváci šli s sebou tři a zjednaný forman vezl potraviny, aby si je poutníci nemuseli nést. Každý mu dal za to 50 krejcarů. Kdyby někdo nemohl dojít, nebo by onemocněl, mohl si sednout na vůz. Proceství vyšlo v úterý ráno po mši přes Hrubý les do Grulichu (Králiky), kde bylo snídání. Asi za hodinku jsme pak došli na pruské hranice. Celní prohlídka byla jen tak od oka. Když je počasí pěkné, je rozkoš jít v máji, kdy kvete bez a louky jsou plné květů, přes neznámé krajiny a města. Trvá totiž pouť ta celkem 7 dní, tři dny cesta tam, jeden den ve Vambeřicích a zase cesta zpátky. Musí se dělat pět noclehů, to už ve známých hospodách, kde se přesně ví, že procesťví ten den přijde. První nocleh byl na Švábově. Tam nám donesli pěkně vycpané slamníky a stálo to jen 3 krejcare. Druhý den v poledne v jednom městě jsme chtěli polévku. Ale nic připraveného neměli, tak jedna z Bušina se toho chopila, nakrájela špeku od poutníků, usmažila cibulku a udělala drobky z vajec do ní. Všem tuze chutnalo a Němci ochutnali také a jenom pořád chválili. Šlo se každý den od rána od 4 hodin až

do večera. Pouze se drželo chvíli na snídání, oběd a svačinu. Churavý se na tu cestu vydat nesměl. Někteří poutníci konali celou pouť jen o suchém chlebě a vodě. Nekoupili si celou cestu nic, jinak by to pro ně nebyla svatá pouť. Zpěváci se stídali, aby vydrželi předzpěvovat, a cesta krásně ubíhala, každý se cítil povznesen a necítil únavy. Někteří si na noc šlehali nohy kopřivami a pochvalovali si ráno, jak je mají lehké. Na vůz nechťel nikdo, už pro ten posměch, že nevydržel.

V Kladsku jsme drželi oběd a pili poprvé ovesné pivo, litr za 4 krejcare, naše peníze tam brali. Nemohli jsme se vynadávat na to opevněné město, všude na hradbách stáli vojenské strážce v helmách se špicí. Třetí den při snídání oznámil starší bratr, že nováci, co jsou na pouťi ponejprv, nesmí dále. Když společně poprosili, bylo jim to ale povoleno, museli však splnit různé úkoly a modlit se růženec. Teprve potom mohli za ostatními. Když je dohnali, dostal každý novák od toho, kdo už na pouťi byl, na hlavu věnec z květů, který musel donést až do kaple sv. Kateřiny ve Vambeřicích. Je jich tam potom vždy celé spousty. Muži a chlapci takto ověncení jsou směšní, ale všichni věnec donést musí.

Vambeřice leží v dolině a kostel je na malém návrší. U kaple sv. Kateřiny se po odevzdání věnců odbývá mariánské kolo. Poutníci se postaví do kruhu, jeden z nich jde potom středem, každému podá ruku a říká: Odpusť nám Pán Bůh a Panenka Maria. Odpověď: Odpouštím. Obejde tak celý kruh a vystřídá ho druhý, třetí, až se vystřídají všichni. Pak se sestaví průvod a za zpěvu Budiž pozdravena Matko Vambeřická se ubírá ke kostelu. Po 72 schodech, za zpěvu a modlení, se po kolenou každý dostane až na plošinu před chrámem. Je odtud pěkný pohled na městečko pod námi, i na protější horu Kalvárii. Pobožnosti ve Vambeřicích vypadají ale úplně jinak, jako na jiných pouťích, kde se vše odbývá v kostele nebo kolem něho. Tady jsou kaple ve městě a po pahorcích kolem, takže je nutno pospíchat. To odpoledne jsme tedy vykonali modlitbu u některých blízkých kaplí a šli jsme na nocleh. Večer se poutníci rozejdou dívat na betlémy. Mají je tady v mnoha domech elektricky poháněné. Jsou velkých rozměrů po celé délce světnice. Po rozsvícení jsou všechny figury i zvířata v pohybu. K tomu se ozývá

Sanktuarium Matky Boží Královny Rodin ve Vambeřicích (současný stav).

- 1 Ruda
- 2 Králíky
- 3 Mezilesí
- 4 Bystřice
- 5 Kladsko
- 6 Vambeřice
- 7 Varta
- 8 Staré Město
- 9 Náchod
- 10 Otmuchovské jezero

Snad žádné z cca 500 poutních míst Čech a Moravy se nemůže honosit tak širokým územním okruhem jako Vambeřice, které známe i z "Babičky" Boženy Němcové. Od Rudy n. M. jsou vzdáleny asi 80 - 90 km.

tichá hudba. Všude se platí dosti vysoké vstupné. Potom se jde dívat na osvětlený chrám. Sta žárovek svítí po římsách a kopulích, je to skvostný pohled. Ráno jsme šli na mši, kostel byl plný, dostali jsme se na jednu boční kruchtu. Odtud jsem viděla, že kněz u oltáře dával přijímat chléb i víno. Proto mám za to, že kostela používají asi tamější protestanti k bohoslužbám. Potom jsme šli na horu Olivetskou, kde se skutečně Kristus a učedníci v zahradě modlí. Všechny postavy jsou krásné, umělecké, ne jako ti židé na

Grulichu. Pro všechny pobožnosti vydává se zvláštní vambeřická knížka, ta je také vodítkem poutníků. Tak jsme z hory Olivetské šli do domu Anášova, potom domu Kaifašova a nakonec Pilátova. Na horu Kalvárii jsme šli celou cestu křížovou. Jsou tam 3 holé kříže a boží hrob. Žije tu poustevník a opatruje ho. Odpoledne se jde do kaple, která se jmenuje Škola smrti a celý vnitřek se sestává z lidských kostí a lebek. Tam se modlí samé rozjímání a zpěvák připamatuje, aby každý vzpomněl na tomto místě na své blízké zemřelé. Potom se jde k rybníčku, kde Kristus uzdravil chromého. Tam si poutníci myjí nohy, ruce a oči. Odtud se jde na horu Sinaj, kde je výjev proměnění Páně. Pak se poutníci rozejdou po krámech nakupovat dárky. Nejvíce lákají laciné pruské cigáry v různé úpravě. Kupují se nejvíce a každý je schová tak, aby z nich clo neplatil. Potom je pobožnost rozloučení a odchází se domů. Je to před večerem, aby se ještě kus cesty ušel, neb druhý den před polednem musíme být ve Vartě. Vambeřice na mě udělaly veliký dojem, jako ostatní i já jsem plakala při loučení a probrala se až daleko na cestě.

Ve Vartě je mariánský kostel a nad městem 14 kaplí. Hlavní pobožnost je u nich. Na protějším kopci je malá dřevěná kaple, tam každý poutník vynese kámen na stavbu nové. Nahoře ale není nic pozoruhodného, jen otisky noh Panenky Marie ve skále. Ve Vartě jsou všichni přísní katolíci, byli jsme tam v pátek a v žádné hospodě jsme neviděli maso. Kdo ho žádal, nedostal ho.

Z Varty jsme už šli přímo domů, do Králík musíme poutníci dorazit na svatodušní neděli na požehnání. Sem jim přijdou naproti už z domova a donesou každému něco k jídlu. To je při tom vítání, rozdávání dárků a vyprávění o cestě. V tom roce, kdy jsem já byla ve Vambeřicích, a to je už 37 let, se nahoře u kláštera sešlo asi 30-40 procesství a každé

Anežka Šulová, rozená Vénosová, pocházela z chalupnické rodiny a měla jen základní vzdělání - 8 tříd obecné školy.

chtělo vykonat svou pobožnost bez ohledu na ostatní. Pekelný řev se rozléhal konventami, česky i německy, jedni rušili druhé, byly z toho hádky, i na hole došlo. Až přiběhl jeden kněz a musel všechny usmířit. Teď už se něco takého stát nemůže. Teď už může zpívat jen jedno procesství v kostele a jedno v konventách. Ostatní musejí počkat. Ale v poslední době se tu společně natrefí jen dvě - tři procesství a ty mají místa dosti.

□ V. Černý, kronikář

HORSKÉ KLIMA

Doba dovolených je v plném proudu a mnozí lidé tráví chvíle volna v našich horách. Horské podnebí má určité vlastnosti, které je dobré znát a uvědomit si během balení věcí na cestu.

Na horách je chladnější podnebí než v okolních nížinách. Teplota v létě obvykle s rostoucí nadmořskou výškou klesá o 1°C na 100 m. V horských oblastech je více oblačnosti a celkově zde více prší. Množství srážek je ovšem na různých místech velmi rozdílné, na návětrných svazích jsou mnohem větší srážky než v závětrí (markantní rozdíly byly např. při povodních v létě 1997). V horách také častěji vznikají bouřky a dochází k přívalovým lijáčkům, které mohou způsobit rozvodnění potoků.

S rostoucí nadmořskou výškou se zvětšuje rychlost větru, takže na horách je obvykle větrno. Pokud je ovšem základní proudění slabé a jen málo oblačnosti, což nastává v oblastech vyššího tlaku vzduchu, vznikají v horských oblastech místní cirkulace vzduchu s denní periodou. Během dne se vzduch u sluncem prohřátého svahu ohřívá více než ve volném ovzduší a stoupá podél svahu

vzhůru a nad vrcholky hor může vznikat oblačnost a přehánky. V centrální oblasti údolí dochází ke kompenzačním sestupům vzduchu. Během noci se vzduch u silně prochlazených svahů ochlazuje více než v okolním ovzduší a stéká po svazích dolů. Toto značně nárazovité proudění má podobu lavin studeného vzduchu. V centru údolí nastává kompenzační vzestupné proudění vzduchu a nad údolím se může vytvořit oblačnost. Po-

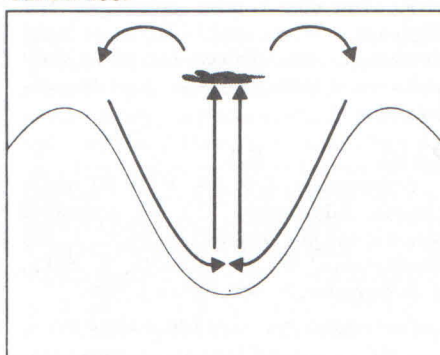
psané svahové větry se kombinují s větry, které vanou údolím podélně a mají obdobné vysvětlení. Během dne vane údolím vítr vzhůru do hor, v noci vane vítr z hor údolím dolů do nížiny.

Závěrem zbývá popřát příjemnou dovolenou na čistém horském vzduchu. A nezapomeňte krém na opalování, protože slunce v horách více spaluje.

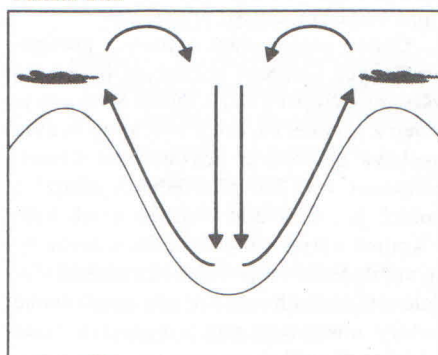
□ PB

BĚHEM NOCI

BĚHEM DNE

Životní jubilea v srpnu

70 let

Ludmila Taková 27.8.1929

Emilie Komárková 28.8.1929

87 let

Marie Stöhrlová 27.8.1912

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Narozené děti

Vojtěch Novák 30.6.1999

Marek Vaníček 30.6.1999

Jesenická č. 176

Nová Seninka č. 115

Nová Seninka č. 79

Budovatelů č. 403

Budovatelů č. 402

POČÍTAČOVÝ MODEL POVODNÍ

Povodí Moravy v současnosti dokončuje počítačový model, pomocí kterého bude moci v příštích měsících navrhnout obcím a městům optimální soustavu protipovodňových opatření. Projekt, jenž z velké části uhradila dánská vláda a na němž zhruba rok pracoval třicetičlenný tým specialistů, nemá v Evropě obdoby. Na tak velkém území zatím nikdo povodně nemodeluje. Přeskočit i mnohem vyspělejší státy se paradoxně podařilo díky povodním v létě 1997. Napáchaly sice spousty škod, na druhé straně poskytly mnoho cenných informací pro modelování rozlivů potoků a řek.

K vytvoření modelu byly kromě leteckých snímků ještě potřebné i přesné profily koryt Moravy a některých jejích přítoků. Některé úseky řek byly zaměřené geodeticky, některé projížděla speciální loď vybavená digitální technikou.

Při simulaci povodně v počítači se do plastického modelu koryta řeky a přilehlého území zadávají různé vydatné srážky. Systém se ještě doladuje, plně provozuschopný má být od září. První modelování již také přibližně ukázala, jaký efekt by měly tři velké přehrad, s jejichž výstavbou se uvažuje nad Hanušovicemi, v Mohelnici a v Teplicích nad Bečvou. Ukázalo se, že zadržování vody v těchto nádržích by bylo velmi účinné. Nádrže by ale měly smysl jedině tehdy, pokud by se postavily všechny tři. Jinak by jejich efekt byl nižší. Pomocí matematického modelu se mohou prověřovat i jiné varianty opatření.

Cestou prověřování účinnosti protipovodňových opatření počítačem jdou nyní všechny evropské státy. Okres Šumperk je jeden z prvních okresů u nás, který si nyní nechává modelovat povodňovou situaci. Účinnost velkých přehradních nádrží a poldrů je zatím dost nejasná a tak bylo v krajině vytypováno 26 míst, v nichž by se mohla voda při povodních zadržet. Modelování by mělo ukázat, zda menší suché poldry uberou na síle a rychlosti vodě z horských toků.

Bude fond cestovního ruchu?

Ačkoliv vláda podpořila koncepci státní politiky cestovního ruchu, nepadlo rozhodnutí, zda bude zřízen fond na jeho podporu. Ministr pro místní rozvoj Jaromír Císař si myslí, že by fond, který by byl z poloviny financován ze státního rozpočtu a z poloviny z jiných zdrojů, měl vzniknout, ale u dalších členů vlády na to není jednoznačný názor.

Koncepce by měla podpořit rozvoj cestovního ruchu jako významné součásti celé ekonomiky i oblastí, která může zajistit nové pracovní příležitosti. Materiál obsahuje přibližně patnáct opatření obecnější i konkrétnější povahy. Například vedle vypracování metodiky regionálního rozvoje cestovního ruchu by se mělo pracovat na prosazení změn v zákoně o dani z přidané hodnoty tak, aby se sazba u stravovacích a ubytovacích služeb snížila.

Příjmy České republiky z cestovního ruchu dosáhly loni 3,7 miliardy USD, což ji řadí na 30. místo ve světovém žebříčku.

UPOZORNĚNÍ

Obecní knihovna ve Starém Městě upozorňuje své čtenáře, že po dobu hlavních školních prázdnin se budou půjčovat knihy pouze jeden den v týdnu, a to **ve čtvrtek od 12.30 hodin do 18.00 hodin. V pátek bude knihovna uzavřena.** Vedoucí knihovny zároveň žádá všechny čtenáře, aby co nejdříve vrátili do knihovny všechny knihy vypůjčené do konce května.

KULTURNÍ LÉTO 1999

SRPEN 20.8.

Kulturní dům k roku seniorů připravil "Zpívám a to mi stačí". Účinkují herci slezského divadla v Opavě. Začátek ve 20.00 hodin ve velkém sále KD. Zajištěno občerstvení.

ZÁŘÍ 8.9.

Schubertovo léto 99. V 19.00 hodin koncert Adamusova tria. Na programu budou mimo jiné skladby J. S. Bacha, L. van Beethovena, W. A. Mozarta, J. Suka, R. Schumanna, F. Schuberta a jiných.

Na všechny tyto akce jste srdečně zváni.

□ V. V. - kulturní dům

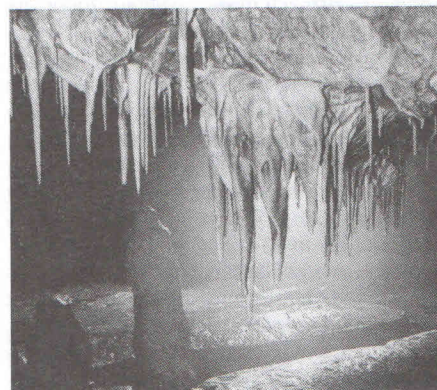
Výlet do Medvědí jeskyně

Do největší jeskyně Sudet, za níž je považována Medvědí jeskyně v polské části Králického Sněžníku, je nejlépe naplánovat dvoudenní výlet. Ze Starého Města můžeme jet autobusem do osady Nová Seninka a dále pokračovat pěšky nebo přímo ze Starého Města jít proti toku řeky Krupé přes Novou Seninku stále vzhůru na Kladské sedlo. To jsme již v nadmořské výšce 815 metrů na hraničním přechodu pro malý pohraniční styk a na přechodu na turistické stezce pro pěší, cyklisty a motocyklisty se stroji o objemu válců do 50 kubických centimetrů. Provozován je denně od 6 do 22 hodin.

Od přechodu se po žluté turistické značce (na některých mapách není vyznačena) dostaneme k rozcestí s modrým turistickým značením. Jdeme asi čtyři kilometry převážně lesem bohatým na vysokou zvěř. Cesta střídavě mírně klesá a stoupá. Až po výrazně delším klesání ze tří stran obkroužíme 898 metrů vysoký, na mapě vyznačený vrch Porrenbek, opustíme na křižovatce modrou značku. Jdeme kolem obřích lomů na mramor a poutače nás upozorní na Medvědí jeskyni. Ještě než k ní dojdeme, můžemeokusit minerální vodu vyvěrající pod tlakem na povrch. Je tu víceméně vodotrysk.

Jaskinia Niedzwiedzia byla objevena v lomu na mramor Kletno III v říjnu roku 1966. Dala jméno celé 89 hektarů rozlehlé přírodní rezervaci. V současné době je prozkoumáno kolem 2700 metrů chodeb a síní ve třech patrech. Turistům je zpřístupněná celá známá střední úroveň s bohatou krápníkovou výzdobou. V jeskyni byly objeveny stopy po paleolitickém člověku, dále zde bylo nalezeno několik desítek tisíc kostí pleistocenních zvířat, např. jeskynních lvů, hyen, vlků, lišek, divočáků, ale zejména jeskynních medvědů, podle kterých také dostala název. Kostry lze spatřit ve vestibulu. Mimo chodem, jsou zde i obšírné upoutávky na naše jeskyně Na Pomezí a Na Špičáku.

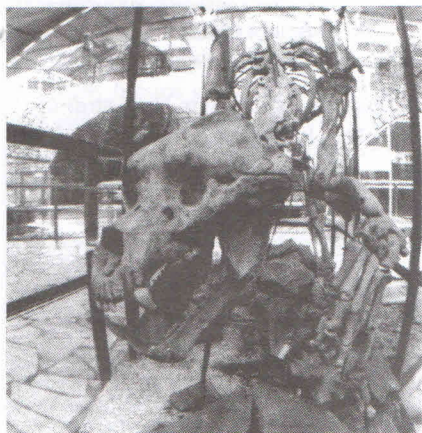
Jeskyně je otevřena pět dnů v týdnu (v pondělí a ve čtvrtek je zavřeno) od 9.00 do 17.00 hodin v období od 27. ledna do 27. listopadu. Prohlídka s průvodcem trvá 40 minut. Vstupné do Medvědí jeskyně je 15 zlotých (asi 120 korun), zlevněný lístek je za 10 "zlotek". Protože ve skupině může být maximálně 15 osob a je omezen počet turistických skupin v průběhu dne, doporučujeme si vstupenky rezervovat.

Od jeskyně jdeme po žluté značce. Když vyjdeme z rezervace, můžeme uvažovat o bivaku. Jinak po půldruhé hodině nepřetržitého stoupání dojdeme k nejstarší chatě v Kladsku - Hale pod Sněžníkem. I za české koruny je tu možné přespát a občerstvit se.

Druhý den nás čeká půlhodinový výstup na Králícký Sněžník (1424 metrů nad mořem) po polské zelené značce. Od rozvalin bývalé rozhledny se podél tyčí vydáme k prameni Moravy. Odtud lze po červené a později po žluté se zastávkou na chatě Návrší jít přes Stříbrnici do Starého Města. Okruh by se tím uzavřel. Další možností je sestup po žluté značce údolím pomalu mohutnější říčky Moravy. Projde se kolem Tvarožných děr k obci Dolní Morava s jejími částmi Horní a Velká Morava, kde je řada hospůdek a rekreačních objektů. Na konci Dolní Moravy řeka mizí vpravo, my ale po silnici dojdeme do Červeného potoka, kde naše putování končí.

☐ ZP

Pouť a stánkaři

Stánky s levným oblečením nevalné kvality a podobným zbožím již téměř tvoří nejen stálý obrázek tržišť v našich městech a obcích, ale také pomalu vytvářejí neodmyslitelnou kulisu slavností na Moravě. Průvodům v lidových krojích tak konkurují trička se zrudlostmi z dílny Hollywoodu, umělohmotné hračky a hodinky na jedno použití. Jak se asi tváří zakladatelé folklórních a poutních tradic? Nejspíše se hrůzou převracejí v hrobec.

Na druhou stranu je ale třeba si uvědomit, proč vlastně k této situaci dochází. Organizátoři akcí pochopitelně chtějí pokrýt své náklady a případně získat nějakou tu korunu navíc. Poměrně jednoduché řešení představuje pronájem ploch pro stánkový prodej. Bylo by však vhodné být při výběru obchodníků přísnější a upřednostňovat ty, jejichž prodej by nepůsobil v kontextu pořádané slavnosti jako pěst na oko. Během několika let by se totiž mohlo na veškeré tradice zapomenout a lidé by měli s určitým datem spojen pouze příjezd vietnamských obchodníků.

Naštěstí ne všude je situace stejná a lidé se raději pobaví, i když to obecní či jinou pokladnu něco stojí. V budoucnu snad budou přibývat ty druhé případy.

Omluva občanům Starého Města

V polovině července došlo ke konfliktu mezi účastníky letního dětského tábora, ubytovanými v penzionu "Národní dům", a několika místními občany. Vedoucí tábora doručil na obecní úřad písemnou omluvu se žádostí o zveřejnění.

Vážený pane starosto,
dovolte mi, abych se Vám i všem slušným lidem ve vašem městě omluvil za nepřístojné chování a neslušné vystupování dětí, se kterými jsme u vás na táboře.

O to více nás to mrzí, neboť se nám tu velice líbí a jezdíme tu pravidelně. Celou nepřijemnost jsme si spolu s dětmi vysvětlili.

Veškerou vzniklou komplikovanou situaci, která vyústila až k tomu, že jsme museli přivolat policii, beru za svoji chybu, neboť jsem neodhadl dobře vážnost situace v hospodě a před ní.

Za pochopení ještě jednou děkuji.

Ve Starém Městě pod Sněžníkem
19.7.1999

☐ Miroslav Doležal,
CK Racek,
Olomouc

Jednatel České pojišťovny, a. s.

Jana Trávníčková,

Jesenická č. 356, Staré Město,

tel. 239 243

nabízí

- veškerá životní a majetková pojištění
- odpovědnostní pojistky
- penzijní připojištění
- stavební spoření VSS KB
- činnost úvěrového poradce
- přepracování smluv (změny adres, příjmení, způsobu platby)

Zveme vás
do nově otevřené
VIDEOPŮJČOVNY

v prodejně

"Zahrada a domov"

na náměstí.

Bohatý výběr z 200 titulů
různých žánrů.

Otevřeno:

pondělí - sobota
po celý den.

Těšíme se na vás.

Manželé Kohlovi
Staré Město

TAŽNÁ ZAŘÍZENÍ

zprostředkujeme, prodáme
popřípadě i namontujeme
na osobní i užitková vozidla.
Na všechny vozy tuzemské
i zahraniční vozidla
všech dovážených značek.

**Na osobní automobily
zajišťujeme STK**

Přemysl Novotný

**Jesenická 37,
788 32 Staré Město**

tel.: 0649/239188

**Soukromá elektroopravna
ESPRO Jeseník**

provádí

ve Starém Městě a okolí

tyto opravy elektrospotřebičů

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény
- a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160

ESPRO - CHUDĚJ

Školní 52, 790 01 JESENÍK

MVDr. Tomáš Blažek

si dovoluje oznámit

změnu telefonního čísla

svého mobilního telefonu.

Platné telefonní číslo je:

0603 150 198

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

SRPEN 1999

3. úterý 20.00 hod Vstupné: 35,- Kč
KULT HÁKOVÉHO KŘÍŽE *Drama USA. Film není o skinheadech nebo o bílé moci, je o tragédii jedné rodiny. Mládeži nepřístupný.*

7. sobota 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
NÁVRAT IDIOTA (99 min) *První dojmy z druhých lásek. Lehce mrazivá komedie Saši Gedeona.*

10. úterý 17.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
ORLÍ OKO (91 min) *Výpravná pohádka ze středověku o malém synovi dánského krále. Dabováno.*

14. sobota 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
UTOPENEC NA ÚTĚKU *Zachraňte houslistu Ryana! Uprchlík se statečným srdcem se vydává v jasné nebezpečí na mission impossible, aby s pobřežní hlídkou překonal osudovou přitažlivost. Dabovaná parodie USA. V hlavní roli Leslie Nielsen.*

17. úterý 17.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
POPELKA - VĚČNÝ PŘÍBĚH *Dabovaná pohádka USA.*

21. sobota 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
STAV OBLEŽENÍ (116 min) *New York v ohrožení... Denzel Washington a Bruce Willis v akčním thrilleru. Doporučená přístupnost od 12 let.*

24. sobota 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
ZAMILOVANÝ SHAKESPEARE *Komedie o tom, jak vznikla nejslavnější tragédie všech dob.*

28. sobota 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
DRUHÁ NEBO PRVNÍ *Julia Robertsová, Susan Sarandonová a Ed Harris v dojemném a lidsky opravdovém příběhu, který může prožít každý z nás.*

31. úterý 17.30 a 20.00 hod Vstupné: děti 21,- Kč
 dospělí 35,- Kč
PAST (112 min) *Kdo na koho líčí... Americký romantický thriller. V hlavní roli Sean Connery.*

Ve vstupném je již zahrnuta 1,- Kč na fond kinematografie !!!
 Členové klubu Čtyřlístek mohou po předložení členské karty uplatnit slevu 10 %.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

V domě č. 70
 na náměstí ve Starém Městě
 je otevřena prodejna
PRŮMYSL OVÉ ZBOŽÍ

Nabízený sortiment:

- * kuchyňské potřeby
- * železářské zboží
- * elektrospotřebiče
- * barvy, laky
- * rozlévaný Jar, šampony
- * tekuté mýdlo, aviváž

Nově nabízíme

triangl

LEASING

- * domácí spotřebiče na splátky
- * bez úroků, bez ručitele
- * pojištění a doprava zdarma

Všechny výhody na Vaší straně!
 Neplatíte ani o korunu víc!

Otevřeno:

pondělí až pátek

9 - 12 13 - 17

sobota

9 - 11

**Těšíme se na
 Vaši návštěvu.**

**Rekreanti
 Turisté
 Chataři
 Dětské tábory**

Motto: "Nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu..."

Stejně jako v předcházejících letech, i letos nabízíme široké veřejnosti v areálu u fotbalového hřiště vození na koních, jezdecký výcvik a turistiku na koních, a to:

v pracovní dny 16.00 - 18.00 h
o sobotách a nedělích 9.00 - 12.00 h
14.00 - 18.00 h

Cena je jednotná a to 150,- Kč za hodinu a koně. Ježdění je vhodné si domluvit alespoň jeden den předem.

Bližší informace Vám poskytnou ing. Panský, a to v pracovní dny vždy po 15-té hodině a o víkendech po celý den doma nebo v jezdeckém areálu.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

**ing. Zdeněk Panský
 Květná 253, Staré Město
 tel. 239 593**